

บทที่ 2

บทสอนส่วนเอกสาร

แผนเกิดของหอยมุกเป็นอวัยวะที่ห่อหุ้มด้วยหอยไว้ทำหน้าที่หลักในการสร้างเปลือก ประกอบด้วยเนื้อเยื่อบุผิว 2 ชั้นคือ เนื้อเยื่อบุผิวชั้นอก (outer mantle epithelium) และเนื้อเยื่อบุผิวชั้นใน (inner mantle epithelium) ระหว่างเนื้อเยื่อบุผิวทั้งสองเป็นส่วนของเนื้อเยื่อเก็บพัน เส้นเลือด กล้ามเนื้อเรียบและเส้นประสาท รวมเรียกว่า ส่วนนี้ว่า mesodermal tissue (Neff,1972; Petit et al.,1978; Shi et al.,1985;Panha and Phansuwan,1996) เนื้อเยื่อบุผิวชั้นในของแผนเกิดประกอบด้วยเซลล์เยื่อบุผิว (epithelium cells) ชั้นเดียว เซลล์สร้างน้ำเมือก (mucous cells) และเซลล์ต่อม (gland cells) ที่ประกอบเซลล์เพียงเซลล์เดียว (unicellular) เซลล์เยื่อบุผิวจะมีขนาดความยาวประมาณ $10 \mu\text{m}$ กว้างประมาณ $3 \mu\text{m}$ มีนิวเคลียสขนาดใหญ่ ไม่มีนิวคลีโอลัส มีใบไครวิลไลด์ (microvilli) และซีลีีย (cilia) กระจายเป็นหย่อง ๆ แทรกอยู่กับใบไครวิลไลด์ เซลล์สร้างน้ำเมือกมีหลายรูปร่างทำหน้าที่ผลิตน้ำเมือกที่มีความเข้มข้นสูงเพื่อกุมผิวน้ำของเซลล์เยื่อบุผิวและพบว่า mucous substance ที่อยู่ในเซลล์สร้างน้ำเมือกประกอบด้วย mucopolysaccharide ซึ่งมีฤทธิ์เป็นกรดมีบทบาทช่วยควบคุมกลไกในการสร้างสารมุก นอกจากนี้ยังทำหน้าที่ในการคุกคับแคลเซียมจากแหล่งน้ำเข้าสู่ด้วย โดยสารเมือกจะรวมตัวกับแคลเซียมและกลายเป็นส่วนหนึ่งของชั้นมุกที่มีแคลเซียมเป็นองค์ประกอบ เชลล์ต่อมที่ประกอบด้วยเซลล์เพียงเซลล์เดียวจะกระจายอยู่ด้านล่างของเซลล์เยื่อบุผิวมีรูปร่างไม่แน่นอน ภายในบรรจุแกรนูล (granules) จำนวนมาก (Nakahara,1961; Wada,1966; Tsujii,1968; Wilbur and Saleuddin,1983; Shi et al.,1985) เนื้อเยื่อบุผิวชั้นนอกของแผนเกิดประกอบด้วยเซลล์บาง ๆ ชั้นเดียว รูปสามมิติโดยเซลล์จะเป็นรูปทรงกรวยออก หลายเหลี่ยม (polygonal columnar) มีความสูงประมาณ $30 \mu\text{m}$ ผิวด้านอิสระจะมีใบไครวิลไลด์ขนาดเล็กจำนวนมากปกคลุมอยู่ แต่ละเส้นมีเส้นผ่าวนศูนย์กลางประมาณ $0.1 \mu\text{m}$ ยาวประมาณ $2-3 \mu\text{m}$ ภายในเซลล์จะพบในโทคอนเครีต เอ็นได

พลาสมิคเรติกุลั่ม และโพลีไซน์ จำนวนมากจะหายอยู่ด้านบนและด้านล่างของเซลล์ (Neff,1972; Li et al.,1988; Si et al.,1990) กระบวนการสร้างเปลือกเกิดจากการที่เซลล์สร้างน้ำเมื่อกับน้ำเมื่อกวนกับ extrapallial fluid ซึ่งประกอบด้วยโปรตีนและ mucopolysaccharide acid โดยอยู่ในช่องว่างที่เรียกว่า extrapallial space ซึ่งอยู่ระหว่างแม่นเทลชั้นนอกกับชั้นนาเครียส (Bevelander and Nakahara,1966; Wilbur and Saleuddin,1983)

กระบวนการเกิดไนนูกในธรรมชาติเป็นกระบวนการทำความสะอาดส่วนของเปลือกชั้นนาเครียสกับแม่นเทล หรือส่วนของ extrapallial space เพื่อลดความระคายเคืองและป้องกันอันตรายต่าง ๆ ให้กับตัวหอย (Mclean,1980) จากสมบัติของแม่นเทลในการสะสานและเป็นบริเวณที่เกิดปฏิกิริยาเคมีจัดได้สารประกอบแคลเซียมคาร์บอนเนต ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของเปลือกหอย ในกระบวนการสร้างเปลือกหอยพบว่า แคลเซียมคาร์บอนเนตของเปลือกหอยนั้นมาจาก haemolymph และ extrapallial fluid โดยที่แคลเซียมคาร์บอนเนต เกิดจากคาร์บอนไดออกไซด์ ในกระบวนการเมแทบอลิซึม และแคลเซียมที่ได้จะมาจากน้ำ โดยจะถูกนำมาสะสานอยู่รอบ ๆ ขอบของแม่นเทล จากนั้นจะเกิดกระบวนการทางฟิสิกส์-เคมี (physico-chemical processes) ทำให้เกิดเป็นแคลเซียมคาร์บอนเนต และเกิดการรวมตัวกับโปรตีนคลอสเลิกเป็นเปลือกหอยในที่สุด (Bevelander,1952) Coimbra และคณะ(1993) พบว่าค่า electrical potential ของ ionic calcium ใน extrapallial fluid และ haemolymph มีค่าใกล้เคียงกัน แต่จะมีค่าสูงกว่าใน mantle cavity และสภาพแวดล้อม นอกจากนี้ pH และการบ่อนไดออกไซด์ จะเป็นตัวควบคุมการสะสานของแคลเซียมใน extrapallial fluid โดยค่า pH ที่สูงและปริมาณ CO₂ ที่ต่ำของสภาพแวดล้อมจะทำให้การสะสานแคลเซียมคาร์บอนเนตนั้นคึกคักกว่าปกติ Hatano และคณะ (1955) พบว่าแคลเซียมจะถูกดึงจากน้ำเข้าสู่ห้องโดยได้อบ่างรวดเร็วและสะสานในเปลือกและไนนูกเป็น calcium-protein complex นอกจากนั้น Wada (1968) พบว่า แคลเซียมที่ใช้สำหรับกระบวนการสร้างเปลือกจะถูกขับออกจากแม่นเทลในรูป inorganic ion ปนอยกมากับสารประกอบ acid mucoprotein โปรตีนจะทำหน้าที่คล้ายกับซีเมนต์ ที่จะเชื่อมผลึกแคลเซียมคาร์บอนเนตเข้าด้วยกัน จากการศึกษาของ Yano และ

Machii ในปี 1975 พบร่วมกันในที่ได้จากการสกัดชิ้นแม่นเทิดที่เลี้ยงไว้ใน culture medium ส่วนใหญ่เป็น valine, glutamic acid, aspartic acid, histidine, leucine และ glycine ซึ่งเหมือนกับส่วนประกอบของโปรตีน conchiolin ของเปลือก Wada (1976) พบร่วมกันในที่ใช้ในการสร้างเปลือกในชั้นนาครีข้อและชั้นพริสม่าติกในหอยมุก กัลปีงหา *Pinctada fucata* มีองค์ประกอบของกรดอะมิโนที่คล้ายคลึงกัน และ Yano (1978) พบร่วมกันในที่พบร่วมกันในของเหลวในร่างกายของหอยมุก 2 ชนิดคือ หอยมุก กัลปีงหา *P. fucata* และหอยนางรม *Crassostrea gigas* มีอยู่ 16-17 ชนิด โดยของเหลวที่มาจากการหัวใจและเห้าในหอยมุก 2 ชนิดนี้จะมีปริมาณของ aspartic acid และ glutamic acid อยู่สูง

จากข้อมูลดังกล่าวจึงได้มีการนำชิ้นแม่นเทิดปักถูกต่ายเข้าไปในบริเวณ mesodermal tissue ของแม่นเทิดและ gonad ของหอยมุก เพื่อให้เกิดการสร้างไข่ในหอยชิ้นมา รวมทั้งพบร่วมกันในของแม่นเทิดจะถูกนำไปก่อตั้งไข่ในหอยจะถูกสร้างเสร็จสมบูรณ์และเป็นการสนับสนุนให้ไข่เนื้อเยื่อบุผิวชั้นนอกของแม่นเทิด สำหรับการปักถูกต่ายเพื่อสร้างถุงไข่ในหอยและไข่ในหอย (Aoki, 1959; Tsujii, 1968; Wada, 1968; Zahab et al., 1992)

การศึกษาผลของการปักถูกต่ายชิ้นเนื้อเยื่อแม่นเทิดเข้าไปจะมีกระบวนการเปลี่ยนแปลงเกิดเป็นถุงไข่ในหอยและหลังจากที่สร้างถุงไข่ในหอยเสร็จสมบูรณ์แล้วเซลล์เยื่อบุผิวของถุงไข่ในหอยจะเริ่มมีการสะสมของสารมุก (pearl substance) และผลของสภาพแวดล้อม อุณหภูมิ ที่มีผลต่อกระบวนการสร้างถุงไข่ในหอย ไข่ในหอย และคุณภาพของไข่ในหอยตามที่นักวิจัยกลุ่มต่างๆ ได้รายงานไว้ดังนี้

Kawakami (1952) ได้นำถูกต่ายชิ้นแม่นเทิดเข้าไปใน gonad ของหอยมุกพบว่าชิ้นเนื้อเยื่อบุผิวชั้นนอกจะเจริญเป็นถุงไข่ในหอย โดยจะกระชากไข่ไปบนผิวด้านในของน้ำด้วยและเจริญเป็นแผ่นบาง ๆ คลุมนิวเคลียส หลังจากปักถูกต่ายเข้าไป 7 วัน โดยถุงไข่ในหอยจะประกอบด้วยเนื้อเยื่อ 1 ชั้น ซึ่งมีความหนากว่าเยื่อบุผิวชั้นนอกของแม่นเทิดของหอยปกติเดือนน้อย และหลังจากปักถูกต่ายชิ้นแม่นเทิด 15 วัน ถุงไข่ในหอยจะหลังสารประกอบ

โปรดีนเป็นชั้นเพอริօօสตราคัม จากนั้นจะมีการสร้างเป็นชั้นพริສมาติก และชั้นนาเคริบส ตามลำดับ และ Kawakami (1953) ศึกษาการสร้างถุงไข่ในมุกในหอยมุกกลีปังหา *Pinctada martensi* พบว่าจะมีความแตกต่างกันเมื่ออุณหภูมิต่างกันโดยที่อุณหภูมิสูง (26°C) จะมีการเจริญเป็นถุงไข่ในมุกได้เร็วกว่าที่อุณหภูมิต่ำ (15°C)

Ojima และ Watanabe (1953) ศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการสร้างถุงไข่ในมุกน้ำจืด *H. schlegelii* โดยใช้เนื้อเยื่อบุผิวชั้นนอก ปลูกด้วยเข้าไปในเนื้อเยื่อกีบพันของแม่นทิลของหอยตัวรับ พบว่าสามารถเกิดถุงไข่ในเวลา 14 วัน หลังจากปลูกด้วย และพบว่าถ้ามีการติดเชื้อเกิดขึ้น จากการปลูกด้วยจะไม่มีการสร้างเป็นถุงไข่ในมุก

Kawakami (1954) ได้ศึกษาการเกิดถุงไข่ในหอยมุกน้ำจืด *Hyriopsis schlegelii* และ *Anodonta woodiana lauta* พบว่าชิ้นเนื้อเยื่อบุผิวชั้นนอกของหอยทั้งสองชนิด สามารถสร้างถุงไข่ในมุกล่อนรอบนิวเคลียสได้ภายใน 14 วัน หลังจากปลูกด้วยเนื้อเยื่อแม่นทิลลงใน gonad ของหอยแต่ละชนิด

Kawakami (1957) ศึกษาผลของอุณหภูมิที่ต้องการสร้างถุงไข่ในมุกและคุณภาพของไข่ในมุกที่ได้ โดยใช้วิธี cold-shocked โดยการปลูกด้วยชิ้นเนื้อเยื่อแม่นทิลที่อยู่ในสภาพอุณหภูมิต่ำ (5°C) เป็นเวลา 5-40 ชั่วโมง พบว่าระยะเวลาในการสร้างถุงไข่ในมุกและคุณภาพของไข่ในมุกที่ได้จะไม่แตกต่างจากการปลูกด้วยโดยชิ้นแม่นทิลที่อุณหภูมิปกติแต่การเสื่อมสภาพของ mesodermal tissue จะช้ากว่าปกติและชิ้นแม่นทิลที่เก็บรักษาไว้ กายได้อุณหภูมิต่ำเป็นเวลา 5-40 ชั่วโมง สามารถนำไปใช้ในการปลูกด้วยเพื่อผลิตไข่ในมุกได้

Machii และ Nakahara (1957) พบว่าอุณหภูมิของน้ำมีผลต่อระยะเวลาที่ใช้ในการสร้างถุงไข่ในมุกและไข่ในหอย โดยในช่วงฤดูร้อนหอยจะมีอัตราการเจริญเติบโตสูงกว่าในช่วงฤดูหนาว

Nakahara และ Machii (1957) ได้ศึกษาการเกิดถุงไข่มุก พนว่าหลังจากปููกถ่ายเนื้อเยื่อแน่นเทิลชั้นนอกเข้าไป 1-6 วัน ชิ้นแม่นเทิลที่ปููกถ่ายจะเปลี่ยนแปลงรูปร่างไป มีลักษณะคล้ายกับเท้าเทียน (pseudopodia) จะเคลื่อนที่และแผ่ไปตามผิวของนิวเคลียส จากนั้นจะขึ้นเกาะกับเซลล์รอบนาดแพลงของหอยตัวรับและห่อหุ้มนิวเคลียส เกิดเป็นถุงไข่มุกขึ้นมา

Machii (1958) ศึกษาผลของนาดของชิ้นแม่นเทิลและนิวเคลียสที่ปููกถ่ายใน การสร้างถุงไข่มุก พนว่าถ้าใส่นิวเคลียสที่มีขนาดใหญ่จะทำให้ได้ถุงไข่มุกที่ใหญ่กว่าใส่ นิวเคลียสขนาดเล็ก เมื่อชิ้นแม่นเทิลที่ปููกถ่ายมีขนาดเท่ากัน และถ้านิวเคลียสขนาดเท่า กันการปููกถ่ายด้วยชิ้นแม่นเทิลขนาดใหญ่จะได้ถุงไข่มุกที่ใหญ่กว่าปููกถ่ายด้วยชิ้น แม่นเทิลขนาดเล็ก

Ota (1958) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอุณหภูมิกับลักษณะของผลึกของแคลเซียม คาร์บอนเนตในหอยมุกกลปังหา *Pinctada martensii* พนว่าอุณหภูมิของน้ำมีความ สัมพันธ์กับลักษณะของผลึกของไข่มุกที่เกิดขึ้นในช่วงฤดูร้อน ผลึกที่เกิดขึ้นจะมีความ ขาวมากกว่าฤดูหนาวและจะไม่มีการสร้างผลึกของไข่มุกเกิดขึ้นที่อุณหภูมิที่ต่ำกว่า 13 °C

Wada(1958 a,b) การสะสมสารมุกบนผิวของนิวเคลียสในระบบแรกของกระบวนการ การสร้างไข่มุกจะพนชั้นหนาของโปรตีน conchiolin ต่อมอาจจะพนชั้นพริสมานิติกะ กระชัดกระจายนผิวของ conchiolin และพนว่าที่ชั้นพริสมานิติกะมีผลึกแคลเซียมเป็น แบบแคลเซอร์ (calcite) หลังจากนั้นชั้นนาเครียสซึ่งมีผลึกเป็นแบบอาโรไนต์ (aragonite) ก็จะมาครุยชั้นพริสมานิติก็จะหนึ่ง

Machii (1959) ทำการศึกษาโดยการใช้ชิ้นถุงไข่มุก (pearl sac) ปููกถ่ายแทน การใช้ชิ้นแม่นเทิล พนว่าจะเกิดการสร้างถุงไข่มุกคล้ายกับการปููกถ่ายโดยใช้ชิ้นแม่น เทิลปกติ

Wada (1959a,b) รายงานว่าการเจริญของผลึกอาโรไนต์ในชั้นนาเครียสจะ เจริญเป็นชั้น ๆ ซึ่งเป็นผลมาจากการทางเดินทางและการเคลื่อนที่ของถุงไข่มุกและการ

スタンของผลึกแคลเซียมบนผิวของไข่นุกจะหดชะงักลงเมื่อมีความผิดปกติของตัวของไข้นึ่งมากจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง

Uyeno และ Inouye (1961) พบว่าการควบคุมคุณภาพของไข่นุกทำได้โดยการเก็บไข่ตั้งแต่ต้นที่เลี้ยงหอย โดยครั้งแรกจะเลี้ยงหอยนุกในที่ที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของหอยก่อน แล้วจึงนำขึ้นไปยังที่ที่ทำให้มีการเจริญอย่างช้า ๆ เพื่อให้ได้ไข่นุกที่สวยงามภายหลังเนื่องจากการเจริญอย่างช้าๆ ของหอยจะทำให้การตกผลึกของสารนุกมีการตกผลึกอย่างเป็นระเบียบและมีส่วนประกอบของโปรตีนอยู่ด้วย

Aoki (1961) ศึกษาการเกิดถุงไข่นุก พบว่าหลังจากปลูกถ่ายชิ้นเนื้อเยื่อแม่นเทกิเข้าไปในช่องว่างระหว่างนิวเคลียสและเนื้อเยื่อแม่นเทลของหอยตัวรับในระยะเวลา 2-3 วัน จะพบว่ามี wandering cells จำนวนมากมีการเปลี่ยนรูปร่างเป็นเท้าเทียนของ wandering cells ซึ่งเป็นตัวนำทุกผิวในขนาดแบล็คเก็ตเป็นเซลล์ไกล์เคิลชิ้นนา

Machii (1962) ศึกษาการเกิดถุงไข่นุก เมื่อปลูกถ่ายโดยเยื่อแม่นเทลเยื่อบุผิวชั้นนอก และเยื่อบุผิวชั้นในของชิ้นแม่นเทล พบว่าถุงไข่นุกที่เกิดจากการปลูกถ่าย โดยเนื้อเยื่อบุผิวชั้นนอกของชิ้นแม่นเทลจะเจริญและสร้างเป็นถุงไข่นุกได้เร็วสมบูรณ์ภายในเวลา 7-10 วัน ส่วนเยื่อบุผิวชั้นในของชิ้นแม่นเทลที่ปลูกถ่ายพบว่ามีการม้วนตัวและสร้างเป็นถุงไข่นุก แต่ไม่มีการสร้างสารนุกและจะถลายตัวหมดไปภายในเวลา 1 เดือนหลังจากปลูกถ่าย

Machii (1968) ศึกษาการจัดเรียงตัวของเนื้อเยื่อแม่นเทลในการเกิดถุงไข่นุกของหอยนุกน้ำจืด *Hyriopsis schlegelii* พบว่า wandering cells มีจุดกำเนิดจากการรวมตัวกันของเนื้อเยื่อแม่นเทลที่ปลูกถ่ายเข้าไปและเนื้อเยื่อจากขนาดแบล็คเก็ตของหอยเอง จากนั้น wandering cells จะเจริญคุณผิวด้านในขนาดแบล็คเก็ตและสร้างเป็นถุงไข่นุก

Uemoto (1968) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอุณหภูมิของน้ำกับออกซิเจนในกระบวนการเมแทบอลิซึมของหอยนุกตัวปีก *Pinctada fucata* พบว่าอุณหภูมิของน้ำกับออกซิเจนจะแปรผันตามช่วงของอุณหภูมิ และตัวอุณหภูมิของน้ำบริเวณน้ำสูงเกิน

27 °C จะมีผลทำให้กระบวนการ oxidation-reduction ภายในร่างกายของหอยทำงานผิดปกติ

Wada (1972) พบว่าปรินาม Ca metabolism จะมีค่าสูงสุดในช่วงดันหลังจากที่น้ำการปั๊กถ่ายชิ้นแม่นเกิดเข้าไปและอัตราการเจริญของไข่บุกหรือมูกบนนิวเคลียสขึ้นอยู่กับอัตราการเจริญของหอยโดยหอยที่มีอัตราการเจริญเต็มที่สูงจะทำให้ได้ไข่บุกที่มีความมันแเววหวานอ่อนกว่าหอยที่เจริญอย่างช้าๆ และพบว่าจะมีช่วงที่หอยมีการพักตัวหรือมีกิจกรรมน้อยในช่วงฤดูหนาว

Machii (1974) ทำการศึกษาโดยการนำเอาชิ้นเนื้อเยื่อแม่นเกิดของหอยมูกกลืนปีงหา *Pinctada fucata* มาเลี้ยงใน culture medium ที่อุณหภูมิ 23 °C ซึ่งมีการบันดาลไคลอออกไซด์ 10% พบว่าประมาณ 4-7 วัน จะมีลักษณะเป็นตุ่มเกิดขึ้นที่ชิ้นเนื้อเยื่อแม่นเกิดนั้น และตั้งแต่ 12 วันขึ้นไป พบว่ามีการสร้างสารอินทรีบิกิดขึ้นมาจากชั้น epithelium ได้อบ่างซัดเงน

Shi และคณะ (1985) ศึกษาการเกิดถุงไข่บุกในหอยมุกน้ำจืด *Hyriopsis cumingii* โดยใช้ชิ้นของแม่นเกิดและนิวเคลียสใส่เข้าไประหว่างชั้นของแม่นเกิดของหอยตัวรับ พบว่าจะสามารถสร้างถุงไข่บุกได้เสร็จสมบูรณ์ในเวลา 30 วัน ที่อุณหภูมิ 20 °C และการเกิดถุงไข่บุกจะเกิดได้ดีเมื่อปั๊กถ่ายเข้าไปในบริเวณแม่นเกิดด้านท้าย (posterior)

Li และคณะ (1988) พบว่าถุงไข่บุกจะประกอบด้วยเซลล์ที่มีลักษณะเป็นทรงสูงรูปหลายเหลี่ยม (polygonal columnar) มีใบโกรวิล ໄกอญูบนผิวสัมผัสนิวเคลียสในโกรวิลໄต จะมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 100 μm ภายในเซลล์ประกอบด้วยใบโกรวิลเดรีบ เอนโคลพลาสม์มิคเรคติกลัมจำนวนมาก มีลักษณะคล้ายถุง เชื่อมต่อในผิวของถุงไข่บุก จะทำหน้าที่ขับสารและส่งเคราะห์สารต่างๆ ที่สำคัญในการสร้างถุงไข่บุก

ประสุข (2538) พบว่าการเกิดถุงไข่บุกเมื่อปั๊กถ่ายโดยชิ้นแม่นเกิดทั้งชิ้นและเนื้อเยื่อบุคคลิชั้นนอกจะสามารถสร้างไข่บุกได้เช่นเดียวกันแต่เปอร์เซนต์การเกิดถุงไข่บุกจะแตกต่างกันประมาณ 10 เปอร์เซนต์

Wada (1995) พบว่าชิ้นแม่นเทิตชิ้นนอกที่ปฐกถ่ายแบบอัต โลกราฟ (allograft) เข้าไปในเนื้อเยื่อเก็บพันของแม่นเทิตของหอยมุกน้ำจืด *Hyriopsis schlegelii* จะบีดติด plasma membrane ใน hemocyte capsule รอบ ๆ เนื้อเยื่อของหอยตัวรับและมีการแผ่ตัวออกเป็นเนื้อเยื่อชิ้นเดียวเป็นแผ่นแน่นต่อเนื่องกันและจะชิ้นส่วนที่มีลักษณะคล้ายขา เทีบม (filopodia) ทำให้กadalay เป็นถุงไข่มุกขึ้นมา

Panha และ Phansuwan (1996) พบว่า neurosecretory cells ที่อยู่บริเวณ anterior adductor muscle มีบทบาทสำคัญต่อการสร้างไข่มุก หลังจากมีการใส่นิวเคลียสและปฐกถ่ายชิ้นแม่นเทิตเข้าไป

Panha และ Kosavititkul (1997) ศึกษาการปฐกถ่ายชิ้นแม่นเทิตโดยวิธีอัต โลกราฟ(allograft) และซีโนกราฟ (xenograft) ในหอยมุกน้ำจืด 3 ชนิดคือ *Hyriopsis (Limnoscapha) myersiana*, *Hyriopsis (Limnoscapha) desowitzi* และ *Chamberlainia hainesiana* พบว่าการปฐกถ่ายชิ้นแม่นเทิตโดยวิธีอัต โลกราฟถุงไข่มุก จะถูกสร้างเสร็จสมบูรณ์ภายใน 15 วัน ส่วนการปฐกถ่ายชิ้นแม่นเทิตโดยวิธีซีโนกราฟ โดยนำชิ้นแม่นเทิตของหอย *C. hainesiana* ไปปฐกถ่ายให้กับหอย *H. (L.) myersiana* พบว่าการสร้างถุงไข่มุกจะใช้เวลา 13 วัน และในทางกลับกันจะใช้เวลา 15 วัน ส่วนการปฐกถ่ายชิ้นแม่นเทิตของหอย *H. (L.) desowitzi* ไปสู่หอย *C. hainesiana* และ *H. (L.) myersiana* จะใช้เวลาในการสร้างถุงไข่มุก 21 วันและ 27 วันตามลำดับ และถ้าให้ *H. (L.) desowitzi* เป็นหอยตัวรับ พบว่าจะไม่มีการสร้างถุงไข่มุกเกิดขึ้น